MINISTERUL EDUCAŢIEI, CUTURII ŞI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

Agenţia Naţională pentru Curriculum şi Evaluare

Numele elevului:_____

Prenumele elevului:_____

Patronimicul elevului:_____

Instituția de învățământ:_____

_____

_____

Localitatea:_____

Raionul / Municipiul:_____

LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ, ALOLINGVI

EXAMEN NAȚIONAL DE ABSOLVIRE A GIMNAZIULUI
SESIUNEA SUPLIMENTARĂ / REPETATĂ

02 iulie 2019
Timp alocat – 120 de minute

Rechizite şi materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucţiuni pentru candidat:

- Citeşte cu atenţie fiecare item şi efectuează operaţiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îţi dorim mult succes!

Numele şi prenumele evaluatorului: _____ Punctaj total:_____

Citeşte textul şi realizează sarcinile propuse.

Lumină și căldură

Ion Creangă a fost un scriitor român, un învățător talentat, un autor original de manuale. S-a născut la 1 martie 1837, în Humulești, România. Creangă a avut șapte frați și surori. La zece ani începe școala de pe lângă biserica din satul natal. Apoi, la dorința mamei de a-l face preot, bunicul îl duce la Școala Domnească (pe care Creangă a numit-o „fabrica de popi”), dar și la alte școli. S-a despărțit cu greu de familie, după cum mărturisește în „Amintiri”: *„Dragi mi-erau tata și mama, frații și surorile și băieții satului, tovarășii mei de copilărie…”*.

Creangă este cunoscut datorită poveștilor și povestirilor sale originale, datorită operei autobiografice „Amintiri din copilărie”, dar și datorită talentului său de pedagog. Marele merit al pedagogului Creangă a fost de a renunța (отказаться) la metodele vechi de repetare mecanică, lipsite de logică, și de a înviora lecțiile cu elemente de geografie, zoologie, fizică, geometrie și chiar de educație fizică. Uneori, Creangă folosea la lecții istorioare și fabule ușoare pentru dezvoltarea inteligenței copiilor, a logicii.

A scris un abecedar care a avut 21 de ediții (изданий) și manualul „Învățătorul copiilor…” cu 9 ediții. La publicare a folosit și bani personali, cu gândul de a le ușura copiilor învățarea. Deseori a cheltuit banii proprii, cumpărând lemne pentru a încălzi sălile de clasă.

Ion Creangă se afla mereu între copii, îi amuza, îi înveselea cu neîntrecutul dar de povestitor iscusit și plin de umor. Se juca împreună cu ei pentru a-i face să uite de greutăți. De aceea copiii mici îi spuneau cu mult drag „domnul învățător”, iar cei mai mari „moș Ion”.

Până în ultima clipă a vieții (31 decembrie 1889) a luminat pentru copii ca o torță (факел), încălzindu-le sufletul.

Nr.	Itemi	Punctaj
1.	Completează enunțurile, folosind textul. a. Ion Creangă a învățat _____ _____ b. El este cunoscut ca _____ _____ c. Creangă este autorul _____ _____	L 0 1 2 3
2.	Scrie, **din text,** pentru cuvintele date câte: **un sinonim:** **un antonim:** vestit _____ a vinde _____ a utiliza _____ a economisi _____	L 0 1 2 3 4
3.	Alcătuiește câte un enunț cu fiecare verb de mai jos. *a uita* _____ _____ *a se uita* _____ _____	L 0 1 2

4.	Formulează, în baza textului, patru întrebări **pentru elevii lui Ion Creangă**. *Ce*_____ _____? *Crezi că* _____ _____? *Cum*_____ _____? *De ce* _____ _____?	L 0 1 2 3 4
5.	Scrie, în trei enunțuri, cum era învățătorul Ion Creangă. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3
6.	Formulează două concluzii în baza textului citit. _____ _____ _____ _____	L 0 1 2
7.	Scrie, în spațiile libere, verbele la timpul trecut, perfectul compus (*ce a făcut?).* Nu se permit corectări. Fiind revizor școlar, Mihai Eminescu (a asista) _____ la lecțiile învățătorului Ion Creangă. Cu această ocazie, (a-l cunoaște) _____ pe Creangă, povestitorul. Eminescu (a aprecia) _____ mult metodele de predare ale pedagogului vestit. De asemenea (a-l sfătui) _____ să scrie.	L 0 1 2 3 4

8.	Scrie, în spaţiile libere, substantivele la forma adecvată contextului. Nu se permit corectări. Lângă (casă) _____ memorială „Ion Creangă” se află un parc unde (vizitatori) _____ pot cunoaște (personaje) _____ îndrăgite din (povești) _____ marelui scriitor.	L 0 1 2 3 4
9.	Continuă dialogul cu șase replici **complete**. **Nu folosi replici** de tipul: *Bună ziua! La revedere*! - La conferința „Personalități marcante ale culturii românești”, eu voi pregăti o comunicare despre Ion și Doina Aldea-Teodorovici. Dar tu? _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6
10.	Scrie, în baza posterului publicitar, **o invitație** adresată **Danielei** în numele **verișorului Matei.** *Respectă rigorile de aranjare a textului în pagină.* TÂRGUL DE MESERII 02 AUGUST 2019 Chișinău Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt” **I N V I T A Ț I E** _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 L 0 1

11.	Scrie, în opt enunţuri, un eseu, pornind de la afirmația: *Cea mai veche carte din lume este o mamă, cea mai frumoasă carte din lume este mama.* (Grigore Vieru) **Respectă condiţiile:** · scrie ce înseamnă mama pentru tine; · argumentează cu **un exemplu** din operele studiate (Grigore Vieru, Adrian Păunescu, Ioan Brătescu-Voinești ș.a.); · formulează concluzii.	L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1 2 L 0 1 2 3 4 5 6 7 8

Corectitudine 0/1/2/3/4/5/6/7/8/9/10
În total: 61 de puncte